

Utbildningsdepartementet

2019-02-06
1 (13)
Dnr 2019:96

Redovisning av uppdrag att digitalisera de nationella proven m.m.

U2017/03739/GV

Sammanfattning

Det här är en delredovisning av regeringsuppdraget Att digitalisera de nationella proven m.m. (U2017/03739/GV). Den första delredovisningen gjordes i februari 2018. Uppdraget delredovisas årligen i februari och slutredovisas 2023.

I denna delredovisning beskrivs huvudsakligen Skolverkets plan för arbetet med digitalisering av de nationella proven och bedömningsstöden. Uppdragets övriga delar såsom ramverk m.m. berörs kortfattat.

Enligt uppdraget ska alla nationella prov kunna genomföras digitalt 2022. Skolverket har meddelat Utbildningsdepartementet att en första leverans kan ske 2022 i samband med att prov i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen i årskurs 9 samt engelska i kurs 5 och 6 på gymnasial nivå kan införas. Prov i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik genomförs digitalt läsåret 2022/2023 och påföljande läsår.

Under 2018 har Skolverket kravställt och upphandlat en provplattform för att konstruera, genomföra, bedöma och sammanställa resultat för digitala prov och bedömningsstöd. Tjänsten kommer att utvecklas och anpassas till Skolverkets behov under en tvåårsperiod. En sådan anpassning omfattar till exempel tillgänglighet och gränssnitt.

För att prova och utveckla tjänstens bidrag till likvärdighet och effektivitet har Skolverket inlett arbetet med 100 försöksskolor från och med hösten 2018, och detta arbete kommer att pågå till och med 2021. Skolverket har arrangerat ett informationsmöte för rektorerna på skolorna i försöksverksamheten. Med försöksskolornas hjälp utvecklar Skolverket ett självskattningsverktyg för skolans digitala beredskap, som kallas LIKA-verktyget och utvecklas och tillhandahålls av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Skolverket har under året på olika sätt kommunicerat om arbetet att fram till 2022 digitalisera de nationella proven. Ett nätverk med skolledare har etablerats i syfte att bidra till att säkerställa ett bra underlag för att skapa likvärdiga, effektiva och rätts-säkra digitala nationella prov, i enlighet med regeringsuppdraget.

I mitten av april 2019 kommer det att finnas stöd för lärosätenas processer för konstruktion och utprovning av digitala nationella prov i Skolverkets provplattform. När dessa processer är på plats kan lärosätena få tillgång till provplattformen. I slutet av 2019 kommer plattformen att stödja skolornas processer för genomförande och bedömning. Försöksskolorna kommer att få tillgång till provplattformen 2020.

Säker inloggning via en inloggningsfederation för de lärosäten som ska arbeta med konstruktion av de första digitala nationella proven planeras vara klart till mitten av april 2019.

Digitalisering av nationella prov och bedömningsstöd

Den del av uppdraget som handlar om digitalisering av nationella prov och bedömningsstöd är organiserad som ett projekt med tre delprojekt: provplattformen, försöksverksamheten och säker inloggning. Delprojektet Försöksverksamheten ansvarar för att ta fram underlag för vad skolor behöver ha på plats för att provtjänsten samt extern bedömning ska kunna tas i bruk 2022. Delprojektet Provplattformen finns för att den provplattform som Skolverket upphandlat ska anpassas och utvecklas efter Skolverkets specifika behov. Inom ramen för det delprojektet ska en första version av Skolverkets provplattform tas fram. Delprojektet Säker inloggning ska se till att Skolverket kan erbjuda skolorna ett säkert sätt att logga in till de digitala proven.

Skolverket har haft kontinuerlig kontakt med Utbildningsdepartementet för att muntligen informera om hur arbetet fortskrider utifrån regeringsuppdraget. Vid dessa möten har bl.a. frågor om användandet av molntjänster och behov av it-infrastruktur, digitala enheter och kompetensutveckling hos skolor och huvudmän diskuterats.

Införandet av digitala nationella prov aktualiserar en nödvändig ansvarsfördelning mellan Skolverket, andra myndigheter, skolhuvudmän och SKL. Skolverket och uppdragsgivaren har inlett en dialog om ansvarsfördelning. Kommunikationen med skolor och huvudmän kommer att vara en nyckel till hur väl uppdraget lyckas. Skolverket har under 2018 på olika sätt kommunicerat om arbetet att fram till 2022 digitalisera de nationella proven. För samtliga delar i uppdraget gäller att Skolverket kontinuerligt uppdaterar information på myndighetens webbplats skolverket.se. Skolverket har producerat en informationsfilm samt illustrationer och bilder om arbetet.

Myndigheten har uppmärksammat digitaliseringen av proven genom inlägg i sociala medier och genom intervjuer i media samt i egna pressmeddelanden. Vi har både anordnat egna och medverkat på andra organisationers möten, konferenser och seminarier i syfte att informera om digitaliseringen av de nationella proven.

Skolverket har under 2018 etablerat ett nätverk för digitala nationella prov. Nätverket består av skolledare och syftet är främst att ha en direkt dialog med målgruppen. Projektet har även etablerat referensgrupper. Arbetet med nätverket och referensgrupperna kan bidra till att säkerställa ett bra underlag för att skapa likvärdiga, effektiva och rättssäkra digitala nationella prov, i enlighet med regeringsuppdraget.

En sådan referensgrupp har bildats tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för att uppmärksamma och i möjligaste mån sörja för att behov av anpassning till WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines) tillgodoses.

För att säkerställa provens tillgänglighet och användbarhet för så många elever som möjligt, inklusive elever med funktionsnedsättning, har det påbörjade utvecklingsarbetet för ökad tillgänglighet fortsatt under året. Ökad tillgänglighet genomsyrar arbetet utifrån principerna för universell utformning, universell design. I samarbete med SPSM har Skolverket under året bjudit in till en fortbildningsdag med lärosätenas provkonstruktörer och ett 40-tal deltagare inom området universell utformning i syfte att utveckla och konstruera proven så att de inte i onödan väcker behov av anpassning eller utestänger elever från att genomföra proven. Principerna för universell utformning vid provkonstruktion kommer framöver att bli än mer aktuella när lärosätena får tillgång till provplattformen och konstruktion påbörjas. Skolverket har då för avsikt att inbjuda till ytterligare fortbildningstillfällen inom detta område.

Skolverket ingår i ett nordiskt nätverk kring prov och bedömning som träffas med viss regelbundenhet. Vid de senaste årens möten har frågan om digitalisering av prov inom ländernas olika provsystem lyfts. Flera av de nordiska länderna har redan i dag digitala provsystem och har kunnat dela med sig av sina erfarenheter. Med Norge har Sverige sedan några år ett samarbete kring frågan om digitalisering av nationella prov. Under 2018 har Skolverkets ansvariga för nationella prov och digitalisering mött Norges Utdanningsdirektorat vid två konferenser. Syftet med samarbetet är att utbyta erfarenheter och lära av varandra i arbetet med digitalisering och olika områden såsom upphandling, support och förvaltning.

Provplattformen

Skolverket har under 2018 upphandlat en digital provplattform för nationella prov och bedömningsstöd. I februari 2018 gick Skolverket ut med en anbudsinbjudan för upphandling av en provplattform genom konkurrenspräglad dialog. Tolv leverantörer visade intresse och fem av dessa gick, efter genomförd utvärdering, vidare till att delta i dialogmöten med Skolverket. Två heldagar med dialoger har genomförts med varje leverantör under perioden april till juni 2018. Upphandlingsformen konkurrenspräglad dialog har till syfte att möjliggöra för en fördjupad dialog avseende krav, behov och möjliga lösningar samt att bidra till att ta fram bra kravunderlag och adekvata anbud. Samtliga fem leverantörer som deltagit i dialogmöten med Skolverket lämnade anbud på Skolverkets anbudsförfrågan som stängdes den

2 oktober 2018. Ett avtal tecknades i november med leverantören SoNET Systems Pty Ltd, och deras provplattform *Assessment Master*. Provpplattformen levereras som Software as a Service (SaaS), en typ av molntjänst där programvaran tillhandahålls via internet. SoNET Systems Pty Ltd var den leverantör som i upphandlingen bäst tillgodosåg Skolverkets behov och bäst kombinerade kvalitet och pris. Kontraktets värde för provplattformen är cirka 9 miljoner kronor per år och avtalstiden löper på fyra år, med möjlighet att förlänga upp till ytterligare sex år.

Skolverket använder både begreppet provplattform och provtjänst. Provpattform kallas det tekniska verktyg, *Assessment Master*, som Skolverket har upphandlat. I provplattformen kommer provkonstruktion, genomförande, bedömning och sammanställning av resultat att ske. Provtjänst är ett samlingsnamn för de digitala tjänster som Skolverket sedan tillhandahåller över nätet och som används av behöriga användare för att antingen skapa eller genomföra ett nationellt prov, bedöma en elevlösning till ett nationellt prov eller läsa en skolas resultat i ett nationellt prov.

Att genomföra digitala nationella prov ställer höga krav på den tekniska miljön bl.a. datasäkerhet, driftsäkerhet och tillgänglighet. Det är ett av flera kravområden som Skolverket tittat särskilt på vid framtagande av kravunderlag för upphandlingen, eftersom merparten av leverantörerna av provplattformar på den globala marknaden tillhandahåller sina produkter som en typ av molntjänst. Det skulle inte vara möjligt för Skolverket att få fram en digital tjänst för nationella prov, vilken uppfyller de krav som Skolverket tagit fram och håller sig inom uppdragets tidsram, utan stöd av en molnbaserad provplattform.

Skolverket har i sitt ställningstagande till en molnbaserad tjänst utgått från en avtalslösning som har stöd av eSams publicerade vägledningar från januari 2016 och mars 2018. Skolverket har dessutom ställt mycket höga krav, både på säkerhet avtalsmässigt och tekniskt, så att innehållet ska vara väl skyddat. Lagringen ska ske i ett utrymme som inte delas med andra i en privat molntjänst, s.k. single tenant-lösning, och all information som ligger i provplattformen ska vara krypterad. Leverantörerna kommer inte att kunna ta del av data annat än om vi ger särskilt tillstånd. Skolverket har ställt sina krav utifrån förutsättningarna att sekretessbelagt material inte får röjas. Det är alltså Skolverket som styr om leverantören får del av någon information. För en sammanställning och genomlysning av förutsättningarna för säkerheten genomför Skolverket en risk- och sårbarhetsanalys.

Under november 2018 har planeringen för att utveckla den upphandlade provplattformen utifrån Skolverkets behov påbörjats. I samarbete med leverantören kommer det valda verktyget att konfigureras och utvecklas för att stödja Skolverkets processer för konstruktion, genomförande, bedömning och resultathantering av nationella prov. Leverantören kommer, under det mest intensiva arbetet, att ha resurser på plats i Skolverkets lokaler. Arbetet är planerat utifrån ett antal milstolpar där första prioritet är att färdigställa lärosätens process för konstruktion och utprovning av prov. Skolverket ansvarar för att samtliga lärosäten följer en gemensam

konstruktionsprocess och att plattformen stödjer likvärdighet och tillgänglighet hos proven. Lärosätena kan få tillgång till Skolverkets provplattform under andra kvartalet 2019. I nästa skede färdigställs provplattformens stöd för skolornas processer för genomförande och bedömning. En lösning för hur proven ska administreras centralt hos Skolverket och lokalt på skolorna tas fram, samt stöd i plattformen för extern bedömning. Arbetet kommer löpande att stämmas av med utvalda referensgrupper. Inför 2020 är provplattformen tillgänglig för försöksverksamhetens försök med exempelprov. En första version av Skolverkets provplattform beräknas vara på plats under senare delen av 2020. Utvecklingen fortsätter sedan utifrån de lärdomar som dras.

Säker inloggning

För att skolorna ska kunna få tillgång till de digitala nationella proven på ett säkert sätt behöver även ett system för inloggning utvecklas. För att rätt elever och relevant personal ska kunna logga in till provtjänsten krävs att skolorna är anslutna till en säkerhetslösning som verifierar behörigheten, en så kallad identitetsfederation. Skolorna kan ansluta till identitetsfederationen genom att följa de uppställda regler, standarder och krav på infrastruktur som kommer att anges. Det är identitetsfederationen som verifierar att eleven finns i skolans register och är behörig att logga in.

För att kunna ta emot informationen som skickas via identitetsfederationen, arbetar Skolverket med att ta fram en lösning, en *interfederation*, som hanterar den säkra inloggningen. Interfederationen beräknas vara klar att användas för inloggning för försöksverksamheten i juni 2019.

Skolverkets interfederation kommer att vara en öppen lösning för andra identitetsfederationer att ansluta sig till, så länge de lever upp till Skolverkets krav på tillit och säkerhet. Redan nu är lösningen uppbyggd så att lärosätenas inloggningsfederation (SWAMID) och den inloggningsfederation som levereras av Internetstiftelsen, kommer att kunna ansluta.

Fördelarna med en lösning av detta slag är många för både skolor, huvudmän och Skolverket. För skolornas del innebär det en och samma anslutningsväg för åtkomst till digitala nationella prov, och senare även samma anslutningsväg mot Skolverkets andra system såsom lärarlegitimation och statsbidrag. För Skolverkets del är en av de främsta fördelarna att användarhanteringen finns på skolan där den är som bäst och säkrast, närmast användaren.

I och med de digitala nationella provens införande kommer nya behov att uppstå på skolorna. Ett av dem är att tillhandahålla en inloggningshantering med tillhörande digitalt användarregister. Genom att skolorna ansluter sig till en identitetsfederation vilar det ett stort ansvar på dem att upprätthålla och underhålla sina digitala användarregister.

Försöksverksamheten

Regeringsuppdraget om att digitalisera de nationella proven och förordningen om försöksverksamhet är centrala för urvalet till försöksverksamheten. Ungefär 100 skolenheter omfattas, och enligt förordningen om försöksverksamhet har Skolverket gjort ett ändamålsenligt urval av skolenheter som grundas på faktorer som skolform, årskurs och huvudmannaskap. Urvalet omfattar följande skolformer: grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Själva deltagandet i försöksverksamheten är obligatoriskt. Som kompensation får skolorna ett statsbidrag som ska täcka vissa merkostnader som uppkommer under försöksverksamheten.

Försöksverksamheten ger Skolverket återkoppling och kunskap kontinuerligt under arbetets gång, men har inte till syfte att ge ett samlat slutresultat. Den innehåller följande delar:

- Att ta fram en referensnivå som samtliga skolor i Sverige ska uppnå för att vara förberedda inför införandet av digitala nationella prov.
- Försök med exempelprov som syftar till att organisera och utforska olika användningsscenarier med hjälp av provtjänsten.
- Försök med extern bedömning och medbedömning som syftar till att få praktiska erfarenheter av att organisera bedömning mellan huvudmän och att låta lärare bedöma avidentifierade prov.

Syftet med försöksverksamheten är att underlätta införandet av digitala nationella prov. Till den sista december 2021 ska försöksverksamheten ha bidragit till att undanröja de huvudsakliga hindren inför utrullning av digitala nationella prov med start 2022.

Eftersom Skolverket även har i uppdrag att utvärdera aspekter av extern bedömning och medbedömning ska försöksverksamheten också bidra till att möjliggöra detta genom att utföra olika försök och löpande rapportera våra observationer och erfarenheter tillsammans med försöksskolorna.

År 2022 ska alla skolor ha tillgång till information för att själva upptäcka sina behov av att förändra eller förbättra de egna tekniska förutsättningarna, liksom rutinerna gällande genomförande och uppföljning av digitala nationella prov. Utifrån de erfarenheter Skolverket gör kommer myndigheten att ha underlag för att ta fram generella stöd- och kommunikationsinsatser, kunskaper om behov av support från Skolverket och andra organisationer samt kunskaper om användarnas behov av utbildning.

Så snart Skolverket har generaliserbar kunskap om vad skolor och huvudmän behöver vidta för åtgärder för att kunna genomföra digitala nationella prov 2022 kommer myndigheten att informera om detta. Ett första steg är den information som Skolverket publicerade i januari 2019 om de tekniska förutsättningar som skolor och huvudmän behöver ha på plats 2022 för att kunna genomföra proven.

Kontakt med försöksskolor

Fredagen den 28 september 2018 inleddes försöksverksamheten för digitala nationella prov med en informationsdag för de 100 deltagande skolorna. Detta var första steget att skapa förutsättningar för ett bra samarbete

Skolors digitala beredskap – LIKA-verktyget

Med hjälp av ett skattningsverktyg kan skolorna inom försöksverksamheten själva bedöma sin beredskap för digitala nationella prov. Skolverket samarbetar med SKL och rekommenderar därför försöksskolorna att utföra skattningen med hjälp av LIKA som är det självskattningsverktyg som förvaltas av SKL.

I samarbete med försöksskolorna och utifrån skolornas erfarenheter kan Skolverket och SKL uppdatera LIKA till en ny version som innehåller träffsäkra indikatorer och aktivitetsförslag som ger skolorna stöd i prioritering och relevanta aktiviteter i det lokala förberedelsearbetet. Målet är att ha en ny version av LIKA (version 5.0) i augusti 2019 som kan användas av samtliga skolor för att förbereda sig att ta emot digitala nationella prov.

Försök med exempelprov

Digitalisering av nationella prov leder till införandet av ett nytt arbetssätt som grundar sig i en teknisk lösning, i detta fall en provtjänst. Försöken med digitala exempelprov syftar därför till att verifiera försöksskolornas förmåga att införliva arbetet med provtjänsten utan att försämra verksamheten. Utgångspunkten är att skolorna inom försöksverksamheten har tillgång till provtjänsten och använder den för att utforska dess eventuella påverkan på skolan när det gäller t.ex. undervisning eller teknik.

Försök med extern bedömning och medbedömning

Försöken med extern bedömning och medbedömning planeras att inledas först under 2020, förutsatt att försöken med exempelprov har kunnat genomföras. Under 2018 har fokus varit att ta fram ett underlag för en nulägesbeskrivning över hur skolenheterna i försöksverksamheten arbetar med bedömning av de nationella proven i dag och identifiera redan existerande former för extern bedömning och medbedömning som skolor använder sig av. Nulägesbeskrivningen sammanställs utifrån resultat av de enkäter som skickades ut under oktober – november 2018 till alla rektorer och utvalda lärare på försöksskolorna. Arbetet med nulägesbeskrivningen beräknas vara klart under första kvartalet 2019. Med bland annat detta som underlag kommer Skolverket under vårterminen 2019 att utforma försöken med extern bedömning och medbedömning.

Användning av statsbidrag

Statsbidraget som fördelades för 2018 var 14 miljoner kronor till de 100 skolor som ingår i försöksverksamheten för digitala nationella prov. Skolverket fördelade statsbidraget utifrån elevantal på respektive skolenhet som medverkar i försöksverksamheterna. Försöksskolorna har angett till Skolverket att statsbidraget har använts till vikarier, registervård, anlitad personal i syfte att höja den digitala kompetensen och finansiering till personer som leder och organiserar försöksverksamheten på skolorna. Två kommuner begärde inte ut statsbidraget för 2018 vilket innebar att av 14 miljoner så begärdes 13 790 248 kronor ut av försöksverksamheterna.

Uppföljning av försöksverksamheten

Skolverket kommer löpande att rapportera sina observationer och erfarenheter tillsammans med försöksskolorna. Rapporteringen sker bland annat i form av en sammanställning av självskattningsresultat och dess tolkning samt sammanställning av resultat av de olika försöken. Rapporterna presenteras för Skolverket och för försöksskolorna regelbundet eller så fort något resultat är tillgängligt. Skolverket sammanfattar sina observationer och rekommendationer som följd av försöken till regeringen i sin årliga rapportering.

Givet försöksverksamhetens begränsade omfattning och att det är många andra faktorer än införandet av digitala prov som påverkar elevernas kunskapsresultat blir det svårt att isolera effekter och kunna dra generaliserbara slutsatser från försöksverksamheten när det gäller extern bedömning. Skolverket kommer dock att kunna studera aspekter av bedömning och medbedömning i samband med försöket samt konsekvenser för skolor och huvudmän.

Försöksverksamheten kommer att ge en tydligare bild av vilka konsekvenser införandet av digitala nationella prov kommer att få för skolor och huvudmän. Skolverket ser redan nu att det finns behov av investeringar hos många huvudmän och skolor både för att kunna vara en del i federationen och för att i förlängningen kunna komma åt de digitala nationella proven på ett kontrollerat och säkert sätt. Exempel på sådana investeringsbehov är bandbredd till skolan, lokala nätverk och digitala enheter. Som ett steg i den löpande kommunikationen publicerade Skolverket i januari 2019, information om vilka digitala enheter skolorna kan använda för genomförandet av digitala nationella prov. Än så länge finns dock inga formella krav på vilken utrustning som skolorna behöver ha på plats år 2022, för att kunna genomföra de digitala nationella proven.

Bilden nedan illustrerar översiktligt hur en ansvarsfördelning mellan Skolverket och skolor och huvudmän ser ut.

Vad gör Skolverket?

Vad behöver skolorna ha på plats?

Skolverket

Några av uppdragets konsekvenser för myndigheten

Som en konsekvens av införandet av digitala nationella prov blir Skolverket ägare av en nationell plattform för provgenomförande vilket medför en fast kostnad om cirka 10 miljoner kronor årligen från och med 2022.

Att digitalisera de nationella proven medför också kringkostnader för myndigheten. Provens digitala format kommer att generera stora mängder data som Skolverket tar emot och arkiverar vilket innebär behov av konvertering av format och säker lagring.

Ansvar för de digitala proven kräver en ny typ av kompetens hos medarbetare. Det kommer att finnas behov av kunskap om hur digitala prov konstrueras i den plattform som Skolverket upphandlat. Myndigheten behöver vara en god kravställare både på leverantör och provkonstruktörer.

Ägandet till ett digitalt provsystem medför att Skolverket behöver utveckla sin förvaltningsförmåga vilket också sannolikt kommer att påverka delar av myndighetens organisation. En andra linjens supportorganisation behöver byggas upp och etableras.

Interfederation innebär en ny form för säker inloggningslösning för myndighetens samtliga tjänster.

Som ett resultat av införandet av digitala nationella prov blir Skolverket ägare till en nationell skolinfrastuktur för säker inloggning.

Ekonomi

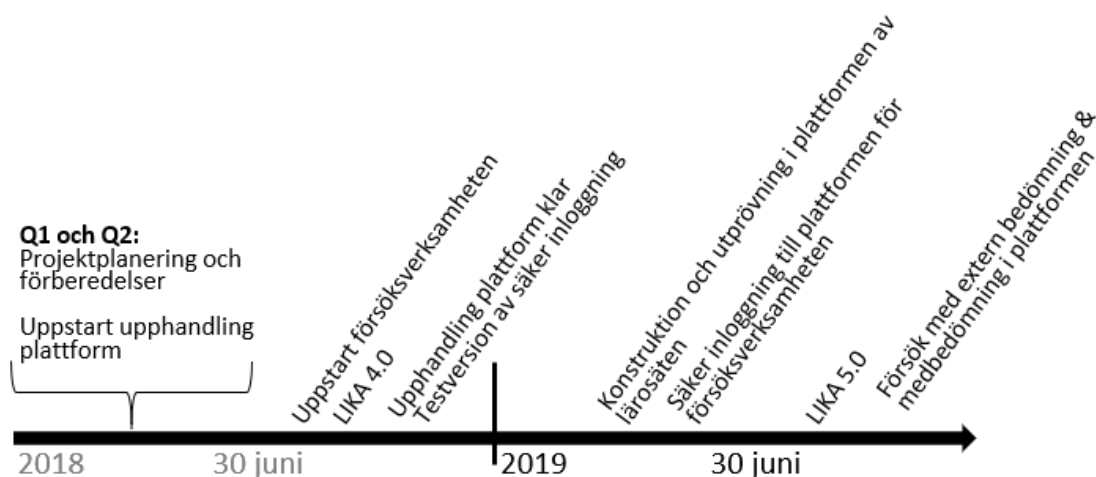
Skolverkets förvaltningsanslag utökas 2018–2021 med 56 miljoner kronor årligen för uppdraget att digitalisera de nationella proven m.m.

Uppdraget genererar kostnader för myndigheten förutom själva framtagandet av digitala nationella prov. Sådana kostnader är t.ex. uppbyggnaden av förvaltningen av proven med t.ex. supportverksamhet.

Under 2018 uppgick Skolverkets upparbetade kostnader på förvaltningsanslaget till 33 444 198 kr. Under 2019 beräknas kostnaderna på förvaltningsanslaget uppgå till 63 miljoner kronor.

Kostnader för utveckling, vilket belastar låneramen, har blivit lägre än beräknat p.g.a. att Skolverkets leverantör kommer att utveckla utifrån Skolverkets krav så att utveckling inte huvudsakligen ligger hos Skolverket. Kostnader på låneramen beräknas 2019 till 3 400 000 kronor, 2020 till 7 000 000 kronor, 2021 till 2 000 000 kronor och 2022 till 2 000 000 kronor.

Tidplan

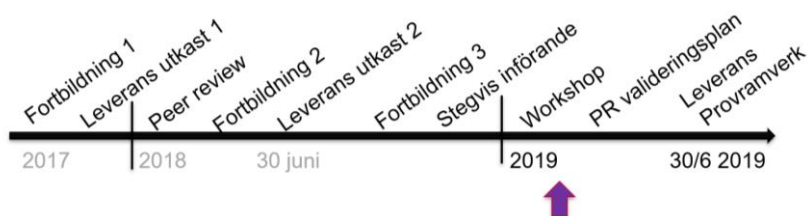

Uppdragets övriga delar

Nedan redovisas det arbete och den planering som skett av uppdragets övriga delar utöver digitalisering och extern bedömning i försöksverksamheten.

Ramverk för de nationella proven

Utifrån det gemensamma systemramverk som beslutades den 13 december 2017, arbetar Skolverket och aktuella lärosäten med underlydande provramverk. Provrämverken beskriver hur varje prov kan leva upp till den validitet och reliabilitet som systemramverket fastslår. Arbetet bedrivs genom att tre utkast av provramverk tas fram av respektive lärosäte och däremellan bedrivs fortbildning som Skolverket anordnar, peer review mellan lärosäten och direkt feedback från Skolverket till lärosätena. Det första utkastet av respektive provramverk inkom till Skolverket i december 2017, det andra den 30 juni 2018 och den slutliga versionen levereras den 30 juni 2019. Principer, metoder och krav som för lärosätena är möjliga att följa direkt, implementeras efter utkast 2. Principer, metoder och krav som innebär större förändringar av proven eller provutvecklingsprocessen, implementeras i ett senare skede. Ramverkens alla krav ska följas från det att proven ges i digital version.

Den 7 mars 2018 beslutade även Skolverket om en ny modell för provbetyg som gäller för samtliga nationella prov. I den tredje versionen av provramverk ska lärosätena redogöra för hur provbetyg tas fram utifrån den här modellen.

Ramverk och plan för de nationella bedömningsstöden

Ett ramverk för de nationella, betygsstödjande bedömningsstöden är under utarbetande. En första version levererades av Göteborgs universitet i december 2018 och arbetet planeras att vara slutfört i maj 2019.

I samband med att ramverket för de nationella bedömningsstöden tas fram, ska Skolverket också precisera vilka nationella bedömningsstöd som ska erbjudas. I dag finns cirka 525 bedömningsstöd i Skolverkets bedömningsportal. Ett arbete pågår

med att granska och gallra det befintliga materialet. Arbetet beräknas pågå fram till december 2019. Först efter det kommer en plan att tas fram för vilka framtida bedömningsstöd som ska skapas. Produktion av digitala nationella bedömningsstöd pågår emellertid för samhällsorienterande ämnen i årskurs 6, biologi i årskurs 6, fysik i årskurs 6 samt moderna språk steg 2.

Tydlig struktur och förtydligande av syftet med de nationella proven

Sedan 2016 har en gemensam mall använts för allt lärarmaterial som tillhör de nationella proven. Under 2018 har mallen uppdaterats utifrån gällande förordningar och föreskrifter.

Målsättningen är att kommunicera på ett mer enhetligt sätt och till språk och innehåll skapa en mer homogen information kring de nuvarande proven. Syftet är att underlätta genomförandet för lärargrupperna. En arbetsgrupp har till uppgift att garantera en tydlig och gemensam struktur i den digitala provplattform som ska härberga proven från och med 2022.

Sedan den 29 januari 2018 är provens syfte att stödja betygssättningen, förutom i årskurs 3 där syftet är att stödja bedömningen av uppnådda kunskapskrav. De nationella provens renodlade syfte har efter förordningsändringarna kommunicerats via de kanaler som Skolverket förfogar över. De nationella provens betygssödjande syfte samt innebörden av att särskilt beakta provresultatet, planeras under 2019 att ingå i det nationella skolutvecklingsprogram som behandlar bedömning och betyg. Skolverket har även under november 2018 gett ut ett allmänt råd om betyg och betygssättning där de nationella provens syfte och innebörden av att särskilt beakta provresultatet beskrivs.

Skrivprov på dator

Under hösten 2018 tog Skolverket tillsammans med SKL och Swedish Edtech Industry fram ett vägledningsmaterial. Materialet beskriver hur målgrupperna ska gå till väga för att tillmötesgå kraven på ett digitalt genomförande av uppsatsdelarna i svenska och engelska för årskurs 9, gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Materialet beskriver också möjligheter till att avidentifiera provresultaten. Under 2018 har också särskilda informationsinsatser riktats mot målgrupperna via Skolverkets webbplats, vid konferenser och via brev där aktuella förändringar kring proven har kommunicerats.

Omfattande arbete för huvudmän

Uppdraget att digitalisera de nationella proven och bedömningsstöden är komplext och omfattande. För att det ska bli verklighet med digitala prov för alla skolor 2022 krävs ett stort arbete från skolor och huvudmän. Från Skolverkets sida erbjuds en provtjänst med tillhörande stöd. För att kunna ta emot tjänsten behöver skolorna

vara beredda både tekniskt och kompetensmässigt. Att förberedelser sker i god tid hos alla mottagande skolor och huvudmän är en avgörande faktor för att digitala nationella prov ska kunna genomföras på ett likvärdigt sätt.